

ਅੱਯੂਬ ਦਾ ਉੱਤਰ

(ਭਾਗ 1)

ਕੁਝ ਵਿਦਵਾਨ ਅਧਿਆਇ 26 ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਬਿਲਦਦ ਦੇ ਨਾਵੋਂ ਲਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਯੂਬ ਦੇ ਨਾਵੋਂ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ।¹ ਫਾਸ਼ਿਸ ਆਈ। ਐਂਡਰਸਨ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ,

ਅਧਿਆਇ 26 ਪੂਰੀ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਇਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪਾਠ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਉਤਮ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਛੁੱਕਵਾਂ ਹੈ। ... ਇਹ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਅੱਯੂਬ ਤੋਂ ਇਸ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਚੇਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।²

ਪਰਾਟਿੱਪਣੀ ਵਿਚ, ਐਂਡਰਸਨ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, “ਜਦੋਂ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸੰਕੇਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਵਧੀਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਲਿਖਤ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਹੈ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।”³

ਅੱਯੂਬ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਨੂੰ ਦੇ ਪੈਦਿਹਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ, ਬਿਲਦਦ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਅਧਿਆਇ (26:1-4) ਵਿਚ ਜੋ ਕਿਹਾ ਸੀ ਉਸ ਬਾਰੇ ਇਕ ਵਿਅੰਗਾਤਮਕ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦਾ ਇਕ ਸੰਦਰ ਵਰਣਨ ਹੈ (26:5-14)।

“ਤੂੰ ਗਿਆਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ” (26:1-4)

‘ਫੇਰ ਅੱਯੂਬ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦੇ ਕੇ ਆਖਿਆ, ‘ਤੌਂ ਨਿਰਥਲ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਬਲਹੀਣ ਬਾਂਹ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਬਚਾਇਆ। ‘ਤੌਂ ਬੁੱਧਹੀਣ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ, ਅਤੇ ਅਸਲੀ ਗਿਆਨ ਬਹੁਤਾ ਸਾਰਾ ਦੱਸਿਆ। ‘ਤੌਂ ਕਿਹ ਨੂੰ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸੀਆਂ, ਅਤੇ ਕਿਹ ਦਾ ਸਾਹ ਤੇਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲਿਆ?’

ਆਇਤਾਂ 1-3. ਅੱਯੂਬ ਨੇ ਬਿਲਦਦ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦਾ ਉੱਤਰ ਵਿਅੰਗ ਅਤੇ ਘਰਣਾ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ। ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ ਤੇ ਬਿਲਦਦ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨਿਰਥਲ ਦੀ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਲਹੀਣ ਬਾਂਹ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਚਾਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅੱਯੂਬ ਦੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਤੋਂ ਖੁੰਝ ਗਏ ਸਨ।

ਅੱਯੂਬ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਕ ਚਿਤਾਵਨੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਏ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਦੁੱਖ ਵਿਚ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਗਿਆਨ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦੇ ਉਹ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਅੱਯੂਬ ਨਾਲ ਸ਼ਾਂਤ ਬੈਠੇ ਰਹੇ (2:13)। ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਸੀ ਜਾਂਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਖੋਲਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਬੋਲਿਆ ਜੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਬਾਰੇ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ (42:7)।

ਆਇਤ 4. ਤੌ ਕਿਹ ਨੂੰ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸੀਐਂ? ਬਿਲਦਿ ਨੇ ਜੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਉਹ ਅੱਯੂਬ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਨ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਢੁੱਕਵਾਂ ਸੀ। ਅਤੇ ਕਿਹ ਦਾ ਸਾਹ ਤੇਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲਿਆ? “ਸਾਹ” ਲਈ ਇੱਥੇ ਜਿਹੜਾ ਇਬਰਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਹਾਲਾਂ (ਨੀਸ਼ਾਅਹ) ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਉਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਮਾਨਰਥੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜੇ ਕਿ “ਆਤਮਾ,” ਛਾਪ੍ਰਾ (ਨੀਪ੍ਰੇਸ਼) ਲਈ ਆਮ ਕਰਕੇ ਇਬਰਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੈਨ ਈ। ਹਾਰਟਲੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, “[ਇਹ] ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਜੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਉਤਪਤ 2:7; ਅੱਯੂਬ 33:4)। ਇਹ ਰੱਬੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨੂੰ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੇ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੁੰਘਾ ਗਿਆਨ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ 32:8)।”⁴ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ ਤੇ ਅਲੀਫ਼ਜ਼ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗਿਆਨ ਮਿਲਿਆ ਸੀ (4:12-21)। ਪਰ, ਅੱਯੂਬ ਨੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਸਰੋਤ ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ; ਇਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨਾਲ ਉਤਪੰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਇਆ।

“ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸਮਝ ਤੋਂ ਪਰੇ ਮਹਾਨ ਹੈ” (26:5-14)

‘ਤੂਤਨੇ ਕੰਬਦੇ ਹਨ, ਪਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਹੋਠੋਂ। ⁵ਪਤਾਲ ਉਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਨੰਗਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਰਕ ਬੇਪੜਦਾ ਹੈ। ⁶ਉਹ ਉੱਤਰ ਦੇਸ ਨੂੰ ਵੇਹਲੇ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਫੈਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾ ਸਹਾਰੇ ਦੇ ਲਟਕਾਉਂਦਾ ਹੈ। ⁷ਉਹ ਪਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਘਟਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਬੱਦਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਠ ਪਾਟਦਾ ਨਹੀਂ। ⁸ਉਹ ਆਪਣੀ ਰਾਜ ਗੱਦੀ ਨੂੰ ਢੱਕ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣਾ ਬੱਦਲ ਉਸ ਉੱਤੇ ਵਿਛਾਉਂਦਾ ਹੈ। ⁹ਉਹ ਨੇ ਪਾਣੀਆਂ ਉੱਤੇ ਕੁੰਡਲ, ਚਾਨਣ ਤੇ ਅਨੁੰਰ ਦੀ ਹੱਦ ਤੀਕ ਪਾ ਦਿੱਤਾ। ¹⁰ਅਕਾਸ਼ ਦੇ ਥੰਮ੍ਹ ਹਿੱਲਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਬਿੜਕੀ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ¹¹ਉਸ ਆਪਣੇ ਬਲ ਤੋਂ ਸਮੁੰਦਰ ਨੂੰ ਉਛਾਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਬੁੱਧੀ ਨਾਲ ਰਾਹਬ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ ਹੈ। ¹²ਉਹ ਦੇ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਅਕਾਸ਼ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ, ਉਹ ਦੇ ਹੱਥ ਨੇ ਉਡਾਏ ਸੱਪ ਨੂੰ ਵਿੱਧ ਸੁੱਟਿਆ ਹੈ। ¹³ਉਹ ਦੇ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਅਕਾਸ਼ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਅੱਯੂਬ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਇਹ ਨਾਮ ਉਸ ਅਫਰਾਤਫਰੀ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਦਬਦਬਾ ਸੀ।

ਅੱਯੂਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਉੱਤਰ ਨੂੰ ਰਚਨਹਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਰਚਨਾ ਉੱਤੇ ਵਿਆਪਕ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਖਤਮ ਕੀਤਾ। “ਇਕ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤੱਤ ਸੁਚੀਬੱਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ: ਧਰਤੀ, ਪਾਣੀ, ਬੱਦਲ, ਅਕਾਸ਼, ਆਦਿ, ਕਈ ਵਾਰ ਪੁਰਾਣੇ ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਨਾਮਾਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ”⁵ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਅੱਯੂਬ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਇਹ ਨਾਮ ਉਸ ਅਫਰਾਤਫਰੀ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਦਬਦਬਾ ਸੀ।

ਆਇਤਾਂ 5, 6. ਇਹ ਆਇਤਾਂ ਮਰੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਅੱਜੂਬ ਦਾ ਆਸਰੀ ਵਿਚਾਰ ਦੱਸਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਮੈਤ ਬਾਰੇ ਅੱਜੂਬ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਅਤੇ ਮਰੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਖੇਤਰ ਦਾ ਇਕ ਉੱਤਮ ਸਾਰ ਹੈ:

ਮੈਤ ਸਾਰੀ ਮਨੁਖਜਾਤੀ ਦਾ ਸਮਤਲ ਤਜਰਬਾ ਹੈ - ਗੁਲਾਮਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਰਾਜਕੁਮਾਰਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜਿਆਂ, ਵੱਡਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਛੋਟਿਆਂ ਤੱਕ। ਇਹ “ਦੁਸ਼ਟ ਛੇਤਰ ਖਾਨੀ ਤੋਂ ਰੁਕੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਥੱਕੇ ਮਾਂਦੇ ਅਰਾਮ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ” (3:13-19)। ਪਤਾਲ ਉਹ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ ਜਿਥੋਂ ਕੋਈ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ (7:8-10, 21), ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਦੇ ਅਫ੍ਰੇਰੇ ਦਾ ਖੇਤਰ (10:21-22) ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਮਨੁਖ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦੇ (14:10-12)। ਪਰ ਰੁਕੇ; ਕੀ ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ ਉੱਠ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਇਹ ਇਕ ਚੰਗਾ ਸਵਾਲ ਹੈ (14:13)। ਵਿਚਾਰ ਖਤਮ ਕਰੋ; ਨਹੀਂ, ਉਹ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ (ਉਮੀਦ ਦੀ ਘਾਟ) (16:2)। ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ “ਮੇਰਾ ਨਿਸਤਾਰਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਜੀਉਂਦਾ ਹੈ,” ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਖੱਲ ਦੇ ਨਾਸ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ - ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮਾਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾ - ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਵੇਖਾਂਗਾ (19:25-27)। ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ ਆਸ ਡਗਮਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਠ ਜਾਂਦੀ ਹੈ; ਦੇਵੋਂ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਅਤੇ ਭੜਕੇ ਹੋਏ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ; “ਉਹ ਦੇਵੇਂ ਖਾਕ ਵਿੱਚ ਪਏ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ” (21:23-26)। ਅੱਜੂਬ ਸਮਝ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਦੁਸ਼ਟ ਦਾ ਅੰਤ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਉਸ ਨੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਸੀ (24:19-20)। ਅੱਜੂਬ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿਚ, ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬਿੰਦੂਆਂ ਤੇ, ਪਾਠਕ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਜੱਦੇ-ਜਹਿਦ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਹ ਡੁੱਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਾਸਾ ਤੋਂ ਉੱਭਰ ਕੇ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਉਮੀਦ ਵੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਛੱਡਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣਾ ਰਾਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।⁶

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਮੁਰਦਿਆਂ ਦੇ ਉਸ ਖੇਤਰ ਉੱਤੇ ਪੂਰਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਤਿੰਨ ਨਾਵਾਂ - ਪਾਣੀਆਂ, ਪਤਾਲ ਅਤੇ ਅਬੱਦੋਨ - ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਈਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਪਤਾਲ ਧਰਤੀ ਦੇ “ਪਾਣੀਆਂ” ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਸੀ। “ਅਬੱਦੋਨ” ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਨਾਸ” ਅਤੇ ਹੇਰ ਕਿਤੇ ਇਹ “ਮੈਤ,” “ਕਬਰ” ਅਤੇ “ਪਤਾਲ” ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ (28:22; ਜ਼ਬਰ 88:11; ਕਹਾਉਤਾਂ 15:11; 27:20)।

ਆਇਤ 7. ਉਹ ਉੱਤਰ ਦੇਸ ਨੂੰ ਵੇਹਲੇ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਫੇਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾ ਸਹਾਰੇ ਦੇ ਲਟਕਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜੂਬ ਇੱਥੇ ਆਧੁਨਿਕ ਖਗੋਲ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਵੇਨ ਜੈਕਸਨ ਨੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕਿਹਾ,

ਇਸ ਬੰਦ ਨੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਤੌਰ ਤੇ ਪੁਰਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਯੁਗ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਗਿਆਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਲੇਖਕ [ਵੇਨ ਜੈਕਸਨ] ਨੇ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਖੁਦ ਆਇਤ ਦੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਹੁਣ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਝਿੱਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਕਾਰਣ ਕਰਕੇ। ਇਸ ਆਇਤ (26:7) ਵਿਚ ਅੱਜੂਬ ਦੇ “ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਵਚਨ” ਨੂੰ ਕੋਈ 9:22-24 ਵਿਚ ਸਾਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਅਪ੍ਰੇਰਿਤ ਵਰਣਨ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਮਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ?

ਪੂਰਵਜਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਦੇਵਤੇ “ਉੱਤਰ” ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। “ਉੱਤਰ” ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇੱਥੇ ਦਿਸਾ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਬਲਕਿ “ਉੱਚੇ ਅਕਾਸ਼ਾਂ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਸਥਾਨਕ ਸ਼ਬਦ “ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ।”⁸ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, “ਉੱਤਰ,” ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਅਕਾਸ਼ “ਪਤਾਲ” ਅਤੇ “ਅਬੱਦੋਨ,” ਸਭ ਤੋਂ ਢੂੰਘੀਆਂ ਗਹਿਰਾਈਆਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ (26:6)। “ਵੇਹਲੇ ਥਾਂ” (ਗਾਂ, ਬੋਹੁ) ਉਹੀ ਸਥਾਨ ਹੈ ਜੇ ਮੂਸਾ ਦੁਆਰਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ

ਰਚਨਾਤਮਕ ਕੰਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ (ਉਤਪਤ 1:2)।

ਆਇਤ 8. ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਆਪਣੇ ਬੱਦਲ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਪਾਈਆਂ ਨਾਲ ਭਰਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਇਸ ਭਾਰ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਨਹੀਂ ਪਾਟਦਾ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਹੜ੍ਹ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਭਰਦਾ। ਬੱਦਲਾਂ ਦਾ ਲਗਾਤਾਰ ਬਦਲਣਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਬਣਾਵਟ ਅਤੇ ਕਲਾਤਮਕ ਸੁਭਾਅ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਬੂਰ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, “ਅਕਾਸ਼ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਅੰਬਰ ਉਸ ਦੀ ਦਸਤਕਾਰੀ ਵਿਖਾਲਦਾ ਹੈ” (ਜ਼ਬੂਰ 19:1)।

ਆਇਤ 9. ਉਹ ਆਪਣੀ ਰਾਜ ਗੱਦੀ ਨੂੰ ਢੱਕ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣਾ ਬੱਦਲ ਉਸ ਉੱਤੇ ਵਿਛਾਉਂਦਾ ਹੈ। NASB ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਕੁਝ ਸੰਸਕਰਣ (NIV; NRSV; NEB) ਇਥਰਾਨੀ ਲਿਖਤ ਨੂੰ “ਰਾਜ ਗੱਦੀ” (ੴ, ਕੀਸ) ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਵਜੋਂ ਸਮਝਦੇ ਹਨ, ਜਦ ਕਿ ਹੋਰਾਂ ਵਿਚ “ਸਿੰਘਾਸਣ” (ੴ, ਕਿੱਸੇ) ਹੈ (KJV; ASV; NJPSV)। ਜੇਕਰ “ਰਾਜ ਗੱਦੀ” ਸਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ “ਇਕ ਬੱਦਲ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਆਪਣੀ ਰਾਜ ਗੱਦੀ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਂਦਾ ਹੈ” (TEV)। ਜੇਕਰ “ਸਿੰਘਾਸਣ” ਸਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ “ਆਪਣੇ ਬੱਦਲਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਨੂੰ ਢੱਕ ਲੈਂਦਾ ਹੈ” (NLT)। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਉਸ ਦੀ ਰੱਬੀ ਮਹਿਮਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਸਕਦਾ।

ਆਇਤ 10. ਜਦੋਂ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹੱਦ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਚਾਨਣ ਅਤੇ ਅਨੁੰਤ ਦੀ ਹੱਦ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹੈ। “ਚਾਨਣ” ਵੇਖੇ ਹੋਏ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ “ਅਨੁੰਤ” ਅਣਦੇਖੇ ਹੋਏ ਨੂੰ, ਦੇਵੇਂ ਹੱਦ ਤੇ ਅਤੇ ਪਾਈਆਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਹਨ।

ਆਇਤ 11. ਅਕਾਸ਼ ਦੇ ਥੰਮ੍ਹ ਇਕ ਕਾਵਿ ਮੁਹਾਵਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਦੂਰ ਪਹਾੜਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਅਕਾਸ਼ ਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਪਹਾੜ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਝਿੜਕੀ ਤੇ ਹਿੱਲਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਭੁਚਾਲ ਜਾਂ ਗਰਜ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਨਾਲ (26:14)।

ਆਇਤ 12, 13. ਰਾਹਬ ਅਤੇ ਉਡਣੇ ਸੌਂਪ ਯਹੋਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਸੰਜ਼ਮਿਤ ਅਹਾਜ਼ਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ (9:13 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)। ਹੇਲੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਭਾਵੇਂ ਰਾਹਬ ਨੂੰ ਸਮੁੰਦਰ ਦਾ ਰਾਖਸ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ ਜੇ ਸਮੁੰਦਰ ਨੂੰ ਉਛਾਲਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਪੁੰਡ ਵਾਲਾ ਮਨੁੱਖ ਜਿਹੜਾ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਤੁਫਾਨ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਤ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ।”⁹

ਆਇਤ 14. ਅੱਜੂਬ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥਾ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨ ਹੋਇਆ। ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਉਹ ਦੇ ਰਾਹਾਂ ਦੇ ਕੰਢੇ ਜਾਂ ਇਕ ਹੌਲੀ ਅਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਬੁਹਿਮੰਡ ਦੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਜਵਾਬ ਸਿਰਫ ਸਰਧਾ ਅਤੇ ਆਦਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ:

ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਹਰੇਕ ਕੋਮ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵੱਸਣ ਲਈ ਇੱਕ ਤੋਂ ਰਚਿਆ
ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਥਾਪੇ ਹੋਏ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਰਹਿਣ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਠਹਿਰਾਈਆਂ ਭਈ ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ
ਨੂੰ ਭਾਲਣ ਭਈ ਕੀ ਜਾਣੀਏ ਉਸ ਨੂੰ ਟੋਹ ਕੇ ਲੱਭ ਲੈਣ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਦੂਰ
ਨਹੀਂ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤ਼ੱਬ 17:26, 27)।

ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ

ਸਾਡੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਪਰੇ (26:5-14)

ਅੱਯੁਬ ਨੇ 26:5-14 ਵਿਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਰਚਨਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਮੁਰਦਿਆਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਅਰਥਾਤ ਪਤਾਲ ਉੱਤੇ ਪੂਰਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੈ, ਜੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ (26:5, 6)। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਉਹ ਸਰਵ ਉੱਚ ਅਕਾਸ਼ ਉੱਤੇ ਵੀ ਰਾਜ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਜਗ੍ਹਾ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੈ (26:7-10)। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਭੁਚਾਲ ਜਾਂ ਆਣਪੀ ਅਵਾਜ਼ ਦੀ ਗਰਜ ਨਾਲ ਪਹਾੜਾਂ (“ਅਕਾਸ਼ ਦੇ ਥੰਮ੍ਹਾਂ”) ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ (26:11)। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਸ ਕੌਲ ਸਮੁੰਦਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਅਫਰਾਤਫਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ (26:12, 13)। ਸਰਵੇਖਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਅੱਯੁਬ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ, “ਵੇਖੋ, ਏਹ ਉਹ ਦੇ ਰਾਹਾਂ ਦੇ ਕੰਢੇ ਹੀ ਹਨ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਹ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਹੋਲੀ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਉਹ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਗਰਜ ਕੋਣ ਸਮਝ ਸੱਕਦਾ ਹੈ?” (26:14)। ਅੱਯੁਬ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਰਚਨਾ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਸੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ। ਉਹ ਬਸ “ਉਸ ਦੇ ਰਾਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਨਾਰੀਆਂ” ਸਨ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸਾਡੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ।

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਅਸਚਰਜ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਸਿਸ਼ਟੀ ਉੱਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਹੈ। ਇਕ ਪਲ ਲਈ, ਆਉ ਆਪਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੇਕਾਂ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਸਮੂਹਾਂ ਤੇ ਗੈਰ ਕਰੀਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਰਾਜ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਵਿਅਕਤੀਗਤ / ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸਾਡੇ ਬਾਰੇ ਗਿਆਨ ਮਨ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸਾਡੇ ਹਰੇਕ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਜੋ ਸਾਡੇ ਮਨ ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਕੰਮ ਨੂੰ ਜੋ ਅਸੀਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਦਾਊਂਦ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, “ਹੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੈਂ ਮੈਨੂੰ ਪਰਖ ਲਿਆ ਤੇ ਜਾਣ ਲਿਆ, ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਬੈਠਣਾ ਉਠਣਾ ਜਾਣਦਾ ਹੈ, ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਦੂਰ ਤੋਂ ਹੀ ਸਮਝ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਚੱਲਣੇ ਤੇ ਮੇਰੇ ਲੇਟਣੇ ਦੀ ਛਾਨਬੀਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੇਰੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵਾਕਫ ਹੈ” (ਜਬੂਰ 139:1-3)। ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਤੁਹਾਡੇ ਸਿਰ ਦੇ ਵਾਲ ਵੀ ਸਭ ਗਿਣੈ ਹੋਏ ਹਨ” (ਲੂਕਾ 12:7)।

ਕਲੀਸੀਆ / ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਆਪਣੇ ਲੇਕਾਂ ਅਰਥਾਤ ਕਲੀਸੀਆ ਬਾਰੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਗਿਆਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਵੀ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਹੈ। ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, “ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਣਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ” (2 ਤਿਮੇਖਿਊਸ 2:19)। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਸਾਡੇ ਮੰਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ (ਮੱਤੀ 6:8)। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸਾਡੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਭਲੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ (1 ਯੂਹੰਨਾ 5:14, 15)।

ਸਾਰੇ ਲੇਕਾਂ / ਸਾਰੇ ਲੇਕਾਂ ਬਾਰੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਗਿਆਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਸੀਂ ਜਾਣ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਸਮੇਂ, ਗਣਨਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ

ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਸੱਤ ਅਰਥ ਲੇਕਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਹ ਹਰ ਕਿਸੇ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਤ ਹੈ, “ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਭਈ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਾਸ ਹੋਵੇ ਸਗੋਂ ਸੱਭੇ ਤੇਬਾ ਵੱਲ ਮੁੜਨ” (2 ਪਤਰਸ 3:9)।

ਜੀਉਂਦੇ ਅਤੇ ਮੁਰਦਾ/ ਅੰਤ ਵਿਚ, ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਸਮਝ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਜੀਉਂਦਿਆਂ ਅਤੇ ਮਰੇ ਹੋਇਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ, ਹਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਦੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਜੀਉਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮਸੀਹ ਦੀ ਦੂਜੀ ਆਮਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਜੀਉਂਦੇ ਅਤੇ ਮੁਰਦਾ ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਨਿਆਂ ਕਰੇਗਾ (ਯੂਹੰਨਾ 5:28, 29; 2 ਕੁਰਿੰਖੀਆਂ 5:10)।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੈਲਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, “ਵਾਹ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਧਨ ਅਤੇ ਬੁਧ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਕੇਡਾ ਢੁੰਘਾ ਹੈ! ਉਹ ਦੇ ਨਿਆਉਂ ਕੇਡੇ ਅਣ-ਲੱਭ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਰਾਹ ਕੇਡੇ ਬੋਖੇਜ ਹਨ!” (ਰੋਮੀਆਂ 11:33)। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸਾਡੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ!

ਡੀ. ਸਟੀਵਾਰਟ

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਐਚ. ਐਚ. ਰਾਉਲੀ, ਅੱਗ੍ਰੁਥ, ਦੀ ਸੈਂਚੁਰੀ ਬਾਈਬਲ, ਨਿਊ ਸੀਰੀਜ਼ (ਗ੍ਰੀਨ-ਵੱਡ, ਸਾਊਥ ਕੈਰੋਲਾਈਨਾ: ਦ ਐਟਿਕ ਪ੍ਰੈਸ, ਇੰਕ, 1970), 215; ਨੇਰਮੈਨ ਸੀ. ਹਾਬੋਲ, ਦ ਕੁਕ ਆਫ਼ ਅੱਗ੍ਰੁਥ, ਦ ਕੈਮਬਰਿਜ਼ ਬਾਈਬਲ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਕੈਮਬਰਿਜ਼: ਕੈਮਬਰਿਜ਼ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈਸ, 1975), 135; ਅਤੇ ਵਿਲੀਅਮ ਡੀ. ਰੀਬਰਨ ਏਂਡਬੁਕ ਆਨ ਦ ਕੁਕ ਆਫ਼ ਅੱਗ੍ਰੁਥ (ਨਿਊ ਯਾਕਕ: ਯੂਨਾਈਟਡ ਬਾਈਬਲ ਸੁਸਾਇਟੀਜ਼, 1992), 472. ²ਕੁਂਸਿਸ ਆਈ. ਐਂਡਰਸਨ ਅੱਗ੍ਰੁਥ, ਐਨ ਇੰਟਰੋਡਰਕਸਨ ਐਂਡ ਕਮੈਂਟਰੀ, ਟਿੰਡੇਲ ਓਲਡ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟਰੀਜ਼ (ਡਾਊਨਰਸ ਗਰੋਵ, ਇਲੀਨੋਨੇਇਸ: ਇੰਟਰ-ਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈਸ, 1974), 216. ³ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੋਂ, ਨੰਬਰ 1. ‘ਜੈਨ ਈ. ਹਾਰਟਲੀ, ਦ ਕੁਕ ਆਫ਼ ਅੱਗ੍ਰੁਥ, ਦ ਨਿਊ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਦਿ ਓਲਡ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ (ਗਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸੀਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲਿਸਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1988), 363. ⁴ਐਂਡਰਸਨ, 217. ⁵ਹੋਮਰ ਹੋਲੀ, ਏਂਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਅੱਗ੍ਰੁਥ (ਐਨ.ਪੀ.: ਰੀਲੀਜ਼ੀਅਸ ਸਪਲਾਈ, ਇੰਕ., 1994), 228. ⁶ਵੇਨ ਜੈਕਸਨ, ਦ ਕੁਕ ਆਫ਼ ਅੱਗ੍ਰੁਥ (ਐਂਬੀਲੋਨ, ਟੈਕਸਾਸ: ਕੁਆਲਿਟੀ ਪਬਲਿਕੇਸ਼ਨਜ਼, 1983), 125. ⁷ਹਾਰਟਲੀ, 365. ⁸ਹੋਲੀ, 231.